

fotos Probos

Buisbijltje

In het najaar, ruim voordat echte mannen volgens Lars Mytting (De man en het hout) weer het bos in gaan om hun voorraad aan te vullen, troffen we deze man aan met een opvallende bijl aan een buisje. Waar is dit voor?

- a. Dit is een onder meer uit midden-Europa afkomstige gewoonte om boomsap af te tappen voor verfrissende of medicinale toepassingen. Berken en esdoorn zijn populair. Uit de suikerrijke neergaande sapstroom kan je al gauw enkele liters aftappen.
- b. Het bijltje is een zogenaamde inslagmeter. Met een hydraulisch meetinstrument dat aan deze hamer verbonden is, bepaalt de potentiële koper de dichtheid en duurzaamheidsklasse van het hout op stam (voor de oogst).
- c. Dit is een bastanalyse-apparaat. Na de inslag, meten sensoren in de kop allerlei waarden van

de bast waarmee de gezondheid en mogelijke aantasting door schimmels of bacteriën gemeten kunnen worden.

- d. Dit is een hakken en spuiten instrument om de boom te injecteren: vanuit een reservoir via de buis in de kloof. Zoals voor euthanaseren van bomen.
- e. Dit is een akoestische groeimeter: nadat de bijl in de boom is geslagen kunnen via de gehoorbuis heel nauwkeurig de geluiden van de sapstromen worden geregistreerd. Niet zozeer voor het meten van de groei, maar om de geluiden van de groei vast te leggen voor Trance remix toepassingen (moderne dance muziek).

Praktijkraadsel door Renske Schulting en Erwin Al, met dank aan het vaste deskundigenpanel en aan Joyce Penninkhof en Martijn Boosten van Probos voor de foto's en de oplossing.

Antwoord
 Een bijlachtig apparaat met een
 buisje eraan levert al gauw een
 idee dat er wel wat gespoten of
 gezogen zal worden. Het vinden van
 plausible antwoorden vroeg enige
 creativiteit. Creativiteit zoals ook
 onze muziekindustrie heeft getoond
 sinds de opkomst van dance. Wel-
 licht dat onze bomen daar nog eens
 een bijdrage aan kunnen leveren,
 alleen niet met deze bijl. Aftappen
 van sap vindt juist in de voorzomer
 plaats en duurzaamheid op stam
 meten is ons nog niet bekend.
 Gezondheid meten in de bast is nog
 toekomstmuziek. Het gaat hier om
 het in de sapstroom injecteren van
 een herbicide. Een apparaat dat
 gebruikt wordt door Probos bij een
 lopend praktijkonderzoek naar ef-
 fectieve methoden om de invasieve
 verspreiding van Amerikaanse eik
 af te remmen. Deze Hypo-Hatchet
 tree injector dient in de proefopzet
 per kerf 1 ml herbicide (bijvoor-
 beeld glyfosaat) toe in verschillende
 oplossingen (1%, 25% en 5%),
 waarbij gezocht wordt naar de
 minimale dosering om de bomen op
 stam te laten afsterven. Dit gebeurt
 nog vóór de bladverkleuring. Het
 goede antwoord is dus d.